

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О **ЗА ТРЕТМАН НА ПНЕУМОМЕДИЈАСТИНУМ**

Член 1

Со ова упатство се пропишува начинот на дијагностицирање и водењето на третманот при пнеумомедијастинум.

Член 2

Начинот на дијагностицирањето и водењето на третманот на пнеумомедијастинум е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на дијагностицирање и третман на пнеумомедијастинум по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на дијагностицирањето и третманот, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07- 5231/2
26 ноември 2012 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

ПНЕУМОМЕДИЈАСТИНУМ

МЗД Упатство
11.12.2009

- Дефиниција
- Причини
- Симптоми
- Наоди
- Дијагноза
- Прогноза и третман
- Поврзани извори
- Референци

ДЕФИНИЦИЈА

- Колекција на воздух во медиастинум

ПРИЧИНИ

- Валсалва маневар или друга промена во нормалната респирација
- Пеење, викање
- Белодробни функционални тестови
- Свирење дувачки инструменти
- Пушење марихуана
- Породување
- Повраќање, дефекација
- Кашлање, дување нос, икање
- Конвулзии
- Кревање тешки предмети
- Опструкција на дишните патишта
 - Астма, ХОББ
 - Респираторни инфекции
 - Туго тело, тумор
- Декомпресија
 - Летање
 - Декомпресивна болест кај нуркачи
- Зголемен интраторакален притисок од надворешни причини
 - Механичка вентилација, кислородна терапија
 - СРАР
 - Хајмлихов маневар
 - Сообраќајни несреќи
 - Руптура на езофагус
 - На пример, како компликација од гастроскопија.

СИМПТОМИ

- Болка
 - Ретростенална
 - Врзана со дишење или промена на позиција
 - Зрачи кон грбот, рамото и раката

- Потешкотии при голтање (чувство на грутка во грлото)
- Назална промена на гласот
- Диспнеа

НАОДИ

- Супкутан емфизем на вратот и супраклавикуларните јами
- Хаманов знак; типичен прекордијален аускулаторен наод ("кршење" синхронно со срцевите тонови)
- Покачена телесна температура

ДИЈАГНОЗА

- Нативна рендгенографија на граден кош
 - Ретростерналната воздушна колекција најдобро се гледа на профилната слика.
 - Дијагностицирање на пнеумомедијастинум и негово диференцирање од парцијален пнеумоторакс може да биде тешко

ПРОГНОЗА И ТРЕТМАН

- Вообичаено воздухот го наоѓа патот до поткожното ткиво, предизвикувајќи супкутан емфизем, од каде во рок од неколку дена се ресорбира, доколку воздушната фистула е затворена.
- Отстранувањето на причината, вообичаено, е доволно.
- Пнеумомедијастинум предизвикан од механичка вентилација може да предизвика вентилан пнеумоторакс што побарува ургентен третман.

ПОВРЗАНИ ИЗВОРИ

7.12.2009

Литература

1. Saceres M, Ali SZ, Braud R, Weiman D, Garrett HE Jr. Spontaneous pneumomediastinum: a comparative study and review of the literature. *Ann Thorac Surg* 2008 Sep;86(3):962-6. [PubMed](#).
2. Bullaro FM, Bartoletti SC. Spontaneous pneumomediastinum in children: a literature review. *Pediatr Emerg Care* 2007 Jan;23(1):28-30. [PubMed](#).

Автори

This article is created and updated by the EBMG Editorial Team

Article ID: rel00647 (006.062)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

РЕФЕРЕНЦИ

1. Macia I, Moya J, Ramos R, Morera R, Escobar I, Saumench J, Perna V, Rivas F. Spontaneous pneumomediastinum: 41 cases. *Eur J Cardiothorac Surg* 2007 Jun;31(6):1110-4.

Автори:

Editors

Article ID: ebm00134 (006.062)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines 11.12.2009 www.ebm-guidelines.com**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 6 години.**
3. **Предвидено е следно ажурирање до април 2015 година.**